

mand skriver en god Lærebog og rækker os Lærere den, saa byder han os et Hjælpemiddel, en Støtte for os i vor daglige Gerning, og for dette fortjener en saadan Mand ikke at haanes. Selvfølgelig kan Lærebøgerne misbruges — det kan alting —, og Lærebøgerne er blevet misbrugt. Men man kan ikke i vore Dage Gang paa Gang sige overfor Folkeskolen, at naar der der bruges Lærebøger, saa bliver det Terperi, for det er ikke rigtigt. En Lærebog, der bruges med Forstand, kan være et godt Hjælpemiddel ved Undervisningen. Det ærede Medlem fra Esbjerg sagde, at det var meget bedre at give Børnene „Vestjyllands Socialdemokrat“. Ja, den kunde jo nu ogsaa terpes. Selvfølgelig, naar den redigeres af det ærede Medlem fra Esbjerg, tvivler jeg ikke paa, at det ærede Medlem synes, at hvad der der staaar, er meget bedre, end hvad der er skrevet af Biskop Balslev. Men jeg vilde dog frabede mig, at „Vestjyllands Socialdemokrat“ skulde bruges til almindelig Undervisning i min Skole, saa foretrækker jeg alligevel Biskop Balslev.

Der er sagt — det var ogsaa det ærede Medlem fra Esbjerg (Sundbo), der sagde det —, at det saa ikke godt ud i vort Land, det var ligefrem sørgeligt at se, hvorledes de to Ting hænger sammen: alt det daarlige, der er oppe i Tiden, og Religionsundervisningen. Men fordi to Ting sker samtidig, kan man dog ikke knytte dem sammen. Hvis jeg vilde være lidt onskabsfuld, kunde jeg lige saa godt og maaske med større Ret tale om, at Pressen maaske netop her havde sin store Skyld. Det er let nok at give Lærerne og Præsterne Skylden, men det ærede Medlem maa dog huske paa, at det at være Redaktør ogsaa vil sige at have et Ansvar, at Pressens Mænd jo ogsaa har deres Indflydelse paa, hvordan Tonen og Moralen er i et Folk. Her har vi godt af hver især at være os vort Ansvar bevidst.

Naar vi nu gaar til dette Arbejde, dette Lovforslag tager Sigte paa, vil jeg ønske, at der maa komme et Resultat ud deraf, som har hele vort Folks Opdragelse for Øje, som kan tjene til at højne hele vort Folkeliv og skabe en Ungdom, der virkelig duer og kan udrette noget. Jeg tror, vi gaar en Tid i Møde, hvor der bliver Brug for al den intensive Kraft, som det danske Folk er i Besiddelse af, og at det derfor ikke er uden Betydning, hvordan vore Skoleforhold ordnes. Men det kan heller ikke nytte, at vi staaar her og taler udenom det hele, vi maa tage fat paa

Grundprincipperne. Og er det Meningen, at alt det skal ryddes bort, som har været Grundlaget for vor Skole, for den Aandspaavirkning og Aandsopdragelse, som den har skullet meddele, saa har vi Krav paa at vide, hvad de Herrer vil give os i Stedet derfor, for at vi ikke skal staa ganske hjælpeløse og uden nogen som helst Grundvold for det Arbejde, der skal gøres i Skolen. Meningerne maa brydes, og de forskellige Anskuelser maa komme frem, men her er et Spørgsmaal, som Lærerne har Krav paa at faa besvaret.

Det ærede 2det Medlem for København (K. M. Klausen) sagde, at det var svært at opdrage. Det vil jeg indrømme, men derfor maa man alligevel gaa til Gerningen. Det ærede Medlem fortalte en lille Historie om, hvor uforstandige Forældre kunde være. Netop her er det vanskeligt paa een Gang at give Forældrene uindskrænket Frihed til at raade over Skolen og at sørge for, at Lærerne kan staa som virkelige Personligheder, som de, der bør være gode Børneopdragere, og som de, der bør tage med sikker Haand paa det, de mener er Vildskud. Det er ikke nogen let Opgave, Kommissionen der faar, men jeg haaber, Opgaven maa blive løst paa en saadan Maade, at det bliver til Held og Lykke for Skolens Gerning og for vort Folk.

Vilhelm Rasmussen: Jeg vilde gerne have begyndt med at love det høje Ting attale kortfattet, ligesom den sidste Taler (Vesterager) gjorde, da han begyndte, men efter at jeg har hørt, hvad et saadant Løfte vil sige, tror jeg, jeg vil undlade at love noget. (Vesterager: De har ogsaa talt to Gange, jeg har ikke haft Ordet før). Det er en Misforstaaelse, jeg har kun haft Ordet een Gang, men jeg takker, fordi det har virket paa det ærede Medlem, som om det var to Gange.

Jeg har kun nogle faa Bemærkninger at gøre, rettede mod det ærede Medlem for Assens-Kredsen (Klaus Berntsen). Jeg vil først gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at han har ført en Kamp mod Vejr-møller, ligesom hin spanske Helt, naar han i sine Taler har værget Folkeskolen imod dem, der fra den højere Skole vil diktere Folkeskolen dens Maal. Der er ikke noget Menneske i denne Sal, der har indtaget dette Standpunkt, og Lovforslaget har aldeles ikke den Hensigt. Alle anerkender, at Folkeskolen har sit Maal i sig selv. Men det ærede Medlem gik et Skridt videre i denne Tankegang, idet